Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 377
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 3 maart 2020

---

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Klimaatengagement welzijnssector - Gratis energiescans in zorgvoorzieningen

Begin 2017 ondertekenden het Vlaams Energiebedrijf (VEB), toenmalig minister van Welzijn Vandeurzen en verschillende sectororganisaties binnen het domein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin het klimaatengagement.

Eén van die engagementen is het jaarlijks besparen van 2,09% energie, nieuwbouw bijna energieneutraal te maken en gratis energiescans. Dankzij die scan kan men een goed en gedetailleerd beeld krijgen op het energieverbruik en krijgt men eveneens zicht op de relevante energiebesparende maatregelen die de voorziening kan nemen.

1. Hoeveel zorgvoorzieningen dienden in 2017 - 2018 - 2019 een vraag voor een gratis energiescan in? Graag totaalaantal per jaar en opdeling naar:
   a) totaalaantal ingediende dossiers;
   b) provincie waar de zorgvoorziening haar zetel heeft.

2. Hoeveel van de aanvragen in 2017 - 2018 - 2019 werden in aanmerking genomen? Graag totaalaantal per jaar en opdeling naar:
   a) totaalaantal ontvankelijke dossiers;
   b) provincie waar de zorgvoorziening haar zetel heeft.

3. Hoeveel van de aanvragen in 2017 - 2018 - 2019 werden geweigerd? Graag totaalaantal per jaar en opdeling naar:
   a) totaalaantal geweigerde dossiers;
   b) provincie waar de zorgvoorziening haar zetel heeft.

4. Wat was de top 3 van redenen van weigering van een gratis energiescan? Graag een overzicht van de top 3 per jaar.

5. De energiescan resulteert in een actieplan. Graag een overzicht van de top 5 van energiebesparende acties per jaar en dat:
   a) per zorgvoorziening die aanmerking kwam;
   b) per provincie waar de zorgvoorziening haar zetel heeft;
   c) met vermelding van de geschatte of reële kostprijs van de energiebesparende maatregel (graag per maatregel opnoemen).

6. Energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van minder dan 5 jaar dienen de zorgvoorzieningen zelf uit te voeren. Graag een top 10 van deze energiebesparende maatregelen per jaar en opdeling naar:

a) provincie waar de zorgvoorziening haar zetel heeft;
b) geschatte of reële kostprijs van de energiebesparende maatregel (per maatregel opnoemen);
c) tijdspanne waarin de maatregel(en) werd(en) uitgevoerd.

7. Energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van meer dan 5 jaar komen in aanmerking voor de subsidies uit het klimaatfonds.

   Hoeveel van de aanvragen komt/kwam in aanmerking voor deze subsidie energiebesparende maatregelen in 2017 - 2018 - 2019? Graag totaalaantal per jaar en opdeling naar:
   a) de provincie waar de zorgvoorziening is gelegen;
   b) graag de top 10 van de energiebesparende maatregelen.

8. Wat is de jaarlijkse energiebesparing in 2017 - 2018 - 2019 die dankzij de energiescan behaald werd? Graag de besparing voor elk jaar en opdeling naar de provincie waar de zorgvoorziening haar zetel heeft.

9. Wat is de jaarlijkse energiebesparing in euro's in 2017 - 2018 - 2019 die dankzij de energiescan behaald werd? Graag de besparing voor elk jaar en opdeling naar de provincie waar de zorgvoorziening haar zetel heeft.

10. Hoe evalueert de minister de energiebesparing binnen de zorgvoorzieningen? Waar en via welke ingrepen zal hij nog bijsturen?

WOUTER BEKE
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD
op vraag nr. 377 van 3 maart 2020
van **ROBRECHT BOTHUYNE**

---

1. Onderstaand vindt u het overzicht van het totaal aantal zorgvoorzieningen, waarbij we zorgvoorzieningen definiëren op voorzieningsniveau dus op basis van hun Health Care Organisation Number (HCO nr).

jaar	**Provincie**	**aantal aanvragen**	**Aantal voorzieningen**
2018	Antwerpen	266	114
	Brussel (19 gemeenten)	17	8
	Limburg	112	47
	Oost-Vlaanderen	230	102
	Vlaams-Brabant	110	53
	West-Vlaanderen	239	86
		974	**410**
2019	Antwerpen	39	36
	Brussel (19 gemeenten)	2	2
	Limburg	31	23
	Oost-Vlaanderen	50	34
	Vlaams-Brabant	92	49
	West-Vlaanderen	38	26
		252	**170**
		1226	**580**

Een voorziening kan meerdere energiescans aangevraagd hebben. In een energiescan kunnen 1 of meerdere gebouwen opgenomen zijn.
Het totaal van 2018 ligt verspreid over de jaartallen 2017 en 2018. Het Terra platform was in 2017 nog niet operationeel waardoor de aanvragen pas in het jaar 2018 in Terra zijn opgeladen en de aanvragen het jaar 2018 als aanvraagdatum hebben.

2. a) Zie vraag 1a

   b) Zie vraag 1b.

3. In Terra worden geen geweigerde energiescans bijgehouden. Geweigerde energiescans leiden meestal tot een geannuleerde energiescan maar dat is niet de enige oorzaak tot annuleren. Een ander voorbeeld tot annuleren is dat de organisatie beslist om het gebouw niet meer te renoveren maar volledig te slopen. Aangezien organisaties zich van te voren goed informeren over het al dan niet recht hebben op een gesubsidieerde energiescan, moeten niet veel energiescans effectief geweigerd worden. We hebben dus geen afzonderlijke data over het aantal geweigerde energiescans, onderstaand vindt u het overzicht van alle geannuleerde energiescans.

a. 2018: 32 geannuleerde energiescans
   2019: 18 geannuleerde energiescans
   2020: 1 geannuleerde energiescan

b. Onderstaand vindt u de data over het aantal gebouwen dat per provincie een geannuleerde energiescan heeft.

   2018:
   Antwerpen: 13 energiescans
   Limburg: 3 energiescans
   Oost-Vlaanderen: 1 energiescan
   Vlaams-Brabant: 3 energiescans
   West-Vlaanderen: 12 energiescans

   2019:
   Brussel: 1 energiescan
   Oost Vlaanderen: 1 energiescan
   Vlaams-Brabant: 2 energiescans
   West-Vlaanderen: 14 energiescans

   2020:
   Limburg: 1 energiescan

4. Een energiescan kan enkel geweigerd wordt als het gebouw waar de energiescan voor wordt aangevraagd niet onder de zorgsector valt.

   Daarnaast zijn er wel een aantal redenen om een aanvraag voor een energiescan te annuleren. Onderstaand vindt u de redenen waarom er soms bij nader inzien door de voorziening beslist wordt om een aanvraag van energiescan te annuleren:
   a. Het gebouw valt niet onder de zorgsector en de betreffende organisatie wilt de kosten van een energiescan niet zelf dragen.
   b. De organisatie beslist om het gebouw af te breken in plaats van te renoveren.
   c. Bouwjaar van gebouw is te recent.
   d. Renovatie is reeds gestart.
   e. Ontbreken en niet doorstromen van noodzakelijke informatie.

5. a) In bijlage vindt u het overzicht van de energiebesparende maatregelen per zorgvoorziening, gerangschikt volgens hun impact op de CO2- reductie.

   b-c) Onderstaande tabel biedt een overzicht van de top 5 van energiebesparende acties komende uit de opgeleverde energiescans bekeken per jaar en per provincie, met de bijhorende totale geraamde investeringskost.

Jaar aanvraag scan	**provincie patrimonium**	**Categorie van de maatregel**	**# maatregelen**	**Investeringskost * (€)**
2018	Antwerpen	Relighting/relamping	468	12 526 256
		Hernieuwbare energie	297	8 686 272
		PV-panelen	171	8 967 350
		Regeltechn. verwarming	167	661 529
		Stookplaatsrenovatie	87	4 991 606

	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Relighting/relamping	161	1 727 703
		Regeltechn. verwarming	76	842 880
		PV-panelen	75	3 132 592
		Stookplaatsrenovatie	46	2 370 239
		Hernieuwbare energie	45	695 987
	Limburg	Hernieuwbare energie	18	165 569
		Relighting/relamping	16	651 769
		PV-panelen	16	1 054 743
		Muurisolatie	11	942 154
		Stookplaatsrenovatie	10	504 434
	Oost-Vlaanderen	Relighting/relamping	383	7 421 008
		PV-panelen	186	10 788 497
		Hernieuwbare energie	155	833 565
		Monitoring	132	868 650
		Sensibilisering	122	90 962
	Vlaams-Brabant	Relighting/relamping	170	26 925 384
		Hernieuwbare energie	101	1 016 231
		PV-panelen	90	4 587 765
		Regeltechn. verwarming	60	178 460
		Stookplaatsrenovatie	59	3 652 097
	West-Vlaanderen	Relighting/relamping	296	5 196 053
		PV-panelen	151	7 279 134
		Hernieuwbare energie	105	1 430 766
		Sensibilisering	88	95 722
		Stookplaatsrenovatie	83	3 969 592
2019	Antwerpen	Relighting/relamping	31	813 960
		PV-panelen	27	2 947 060
		Stookplaatsrenovatie	17	4 116 000
		Sensibilisering	14	5 350
		Monitoring	14	73 650
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Relighting/relamping	19	944 924
		PV-panelen	13	772 100
		Regeltechn. verwarming	7	89 520

		Monitoring	7	85 500
		Sensibilisering	6	4 300
	Limburg	Relighting/relamping	12	233 240
		Hernieuwbare energie	10	142 090
		Stookplaatsrenovatie	9	306 000
		PV-panelen	9	1 746 000
		Monitoring	5	14 500
	Oost-Vlaanderen	Relighting/relamping	36	1 300 832
		Sensibilisering	30	15 355
		PV-panelen	28	1 451 758
		Monitoring	28	317 800
		Hernieuwbare energie	27	485 229
	Vlaams-Brabant	Relighting/relamping	104	1 135 050
		Hernieuwbare energie	74	212 775
		PV-panelen	62	1 726 701
		Stookplaatsrenovatie	46	4 404 670
		Monitoring	45	121 500
	West-Vlaanderen	Relighting/relamping	21	317 535
		PV-panelen	15	382 578
		Dakisolatie	13	623 151
		Stookplaatsrenovatie	8	1 782 218
		Warmtepompen	5	399 600

*Investeringskost = de totale geraamde investeringskost

6. a) Onderstaande tabel heeft een overzicht van de top 10 van meest voorkomende energiebesparende maatregelen, met een terugverdientijd van minder dan 5 jaar die de zorgvoorzieningen zelf dienen uit te voeren. Dit bekeken per jaar, per provincie, per maatregel en de bijhorende totale geraamde investeringskost.

   b) Bij sommige maatregelen zal u een investeringskost van 0 € zien. Dit gaat dan over acties zoals: stand by uitzetten, ontdooien van diepvriezer, sensibiliseren personeel, temperatuur en gebruikstijden juist inregelen, ontstoffen van de koeling, e.d.m. Kortom acties in kader van degelijk onderhoud en correct gebruik.

Jaar aanvraag scan	**provincie patrimonium**	**Categorie van de maatregel**	**# maatregelen**	**investeringskost (€)**
2018	**Antwerpen**	Relighting/relamping	148	905 915
		Hernieuwbare energie	109	48 598
		Regeltechn. verwarming	88	106 676
		Isoleren leidingen	48	42 282
		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	23	83 122
		Regeltechn. ventilatie	18	104 640
		Sensibilisering	16	8 652

		Regeltechnisch	15	45 692
		Monitoring	12	57 200
		Renovatie SWW	7	32 650
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Regeltechn. verwarming	48	490 911
		Relighting/relamping	45	164 421
		Hernieuwbare energie	26	21 872
		Isoleren leidingen	19	21 019
		Renovatie SWW	16	11 930
		PV-panelen	8	57 579
		Sensibilisering	7	18 500
		Regeltechnisch	7	6 210
		Regeltechn. ventilatie	6	12 110
		Monitoring	6	109 000
	Limburg	Hernieuwbare energie	8	117 269
		Isoleren leidingen	8	7 165
		Relighting/relamping	5	4 889
		Regeltechn. verwarming	5	4 650
		Regeltechn. ventilatie	3	3 565
		Muurisolatie	3	402 339
		Monitoring	3	22 450
		Sensibilisering	1	3 000
		Renovatie SWW	1	3 460
		Dakisolatie	1	39 150
	Oost-Vlaanderen	Relighting/relamping	120	421 938
		Sensibilisering	68	60 177
		Regeltechn. verwarming	53	90 199
		Isoleren leidingen	53	47 210
		Hernieuwbare energie	44	46 202
		Monitoring	28	289 400
		Regeltechn. ventilatie	20	275 606
		Regeltechnisch	16	85 070
		Regeltechn. koeling	11	34 940
		PV-panelen	11	191 092
	Vlaams-Brabant	Relighting/relamping	48	112 850
		Hernieuwbare energie	40	20 240
		Regeltechn. verwarming	34	28 380
		Regeltechnisch	27	88 115
		Isoleren leidingen	21	13 095
		Sensibilisering	20	21 485
		Gebouwisolatie	16	18 568
		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	11	19 861
		Stookplaatsrenovatie	10	62 992
		Regeltechn. ventilatie	10	137 761
	West-Vlaanderen	Relighting/relamping	93	494 490
		Sensibilisering	52	30 767
		Regeltechn. verwarming	34	24 983
		Hernieuwbare energie	34	39 995
		Isoleren leidingen	28	34 341

		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	13	42 230
		Regeltechn. ventilatie	12	40 332
		Renovatie SWW	6	17 974
		Regeltechnisch	6	37 535
		Monitoring	4	72 580
2019	**Antwerpen**	Regeltechnisch	9	25 830
		Regeltechn. verwarming	8	3 645
		Hernieuwbare energie	8	3 185
		Sensibilisering	6	2 100
		Regeltechn. ventilatie	6	7 540
		Relighting/relamping	4	14 400
		Regeltechn. koeling	3	50 550
		Monitoring	3	0
		Renovatie SWW	2	100
		PV-panelen	2	19 000
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Sensibilisering	5	4 050
		Relighting/relamping	4	2 027
		Regeltechn. verwarming	4	1 720
		Hernieuwbare energie	2	925
		Regeltechnisch	1	20
		PV-panelen	1	10 000
		Monitoring	1	0
		Hernieuwbare energie	4	550
		Monitoring	3	0
		Regeltechn. verwarming	2	65
	Limburg	Isoleren leidingen	2	1 300
		WKK	1	0
		Sensibilisering	1	350
		Regeltechnisch	1	30
		Sensibilisering	4	1 300
		Regeltechn. verwarming	3	260
		Hernieuwbare energie	3	3 769
		Vervangen pompen	1	2 254
		Relighting/relamping	1	418
		Regeltechn. koeling	1	10
	Vlaams-Brabant	Hernieuwbare energie	26	12 385
		Relighting/relamping	21	20 900
		Monitoring	21	0
		Regeltechn. verwarming	13	11 780
		Isoleren leidingen	9	4 760
		Sensibilisering	5	1 300
		Stookplaatsrenovatie	3	0
		PV-panelen	3	14 000
		Gebouwisolatie	3	0
		Zonneboiler	2	0
	West-Vlaanderen	Relighting/relamping	9	9 395
		Hernieuwbare energie	8	1 100
		Isoleren leidingen	6	660
		Regeltechn. verwarming	5	1 245

		Sensibilisering	1	1 437
		Regeltechnisch	1	50
		Regeltechn. ventilatie	1	50
		Regeltechn. koeling	1	10

c) We zijn niet in het bezit van data over de tijdspanne waarin deze maatregelen uitgevoerd zullen worden.

7. Onderstaande tabel heeft een overzicht van alle maatregelen met een terugverdientijd groter dan 5 jaar die in aanmerking komen voor klimaatsubsidies aan te vragen. Dit zijn alle maatregelen opgenomen in de energiescan met uitzondering van de zonnepanelen. Aangezien zonnepanelen de enige maatregelen zijn die niet in aanmerking komen voor klimaatsubsidies. (De tabel geeft geen overzicht van de effectief aangevraagde en toegekende klimaatsubsidies, maar van alle potentiële maatregelen met een TVT groter dan 5 jaar.)

Jaar aanvraag scan	**provincie patrimonium**	**Categorie van de maatregel**	**# maatregelen in aanmerking voor subsidie**
2018	Antwerpen	Relighting/relamping	314
		Hernieuwbare energie	170
		Dakisolatie	115
		Muurisolatie	113
		Isoleren leidingen	103
		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	100
		Vloerisolatie	82
		Stookplaatsrenovatie	81
		Regeltechnechnisch verwarming	72
		Zonneboiler	63
		Vervangen pompen	63
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Relighting/relamping	117
		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	43
		Stookplaatsrenovatie	41
		Muurisolatie	36
		Regeltechn. verwarming	26
		Isoleren leidingen	26
		Dakisolatie	20
		Vervangen pompen	15
		Hernieuwbare energie	15
		Renovatie SWW	14
	Limburg	Relighting/relamping	11
		Stookplaatsrenovatie	9
		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	9
		Vervangen pompen	8
		Hernieuwbare energie	8
		Muurisolatie	8

		Schrijnwerkrenovatie	5
		Dakisolatie	5
		Vloerisolatie	3
		Renovatie ventilatie	3
		Isoleren leidingen	3
	Oost-Vlaanderen	Relighting/relamping	262
		Muurisolatie	107
		Hernieuwbare energie	96
		Isoleren leidingen	79
		Stookplaatsrenovatie	69
		Vervangen pompen	67
		Dakisolatie	65
		Monitoring	55
		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	46
		Zonneboiler	45
	Vlaams-Brabant	Relighting/relamping	122
		Hernieuwbare energie	56
		Stookplaatsrenovatie	46
		Muurisolatie	39
		Dakisolatie	36
		Vervangen pompen	32
		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	30
		Regeltechn. verwarming	26
		Isoleren leidingen	26
		Zonneboiler	25
		Schrijnwerkrenovatie	25
2019	Antwerpen	Relighting/relamping	26
		Stookplaatsrenovatie	17
		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	13
		Zonneboiler	12
		Muurisolatie	10
		Monitoring	9
		Vervangen pompen	8
		Regeltechnisch	8
		Hernieuwbare energie	7
		Gebouwisolatie	7
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Relighting/relamping	15
		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	9
		Zonneboiler	6
		Vervangen pompen	6
		Monitoring	6
		Stookplaatsrenovatie	5
		Regeltechnisch	5

		Hernieuwbare energie	5
		Renovatie SWW	3
		Regeltechn. verwarming	3
		Regeltechn. ventilatie	3
	Limburg	Relighting/relamping	12
		Stookplaatsrenovatie	9
		Hernieuwbare energie	5
		Dakisolatie	5
		Vervangen pompen	4
		Muurisolatie	4
		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	4
		Isoleren leidingen	4
		Warmtepompen	3
		Regeltechn. ventilatie	3
	Oost-Vlaanderen	Relighting/relamping	35
		Monitoring	25
		Hernieuwbare energie	21
		Zonneboiler	20
		Sensibilisering	18
		Vervangen pompen	17
		Isoleren leidingen	17
		Dakisolatie	13
		Vloerisolatie	10
		Stookplaatsrenovatie	10
		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	10
	Vlaams-Brabant	Relighting/relamping	79
		Hernieuwbare energie	45
		Muurisolatie	42
		Stookplaatsrenovatie	39
		Dakisolatie	39
		Isoleren pompen/kranen/hydraulica	34
		Zonneboiler	27
		Vloerisolatie	26
		Vervangen pompen	22
		Schrijnwerkrenovatie	20
		Monitoring	20
		Isoleren leidingen	20
	West-Vlaanderen	Relighting/relamping	12
		Dakisolatie	12
		Stookplaatsrenovatie	8
		Renovatie beglazing	7
		Muurisolatie	7
		Warmtepompen	3
		Schrijnwerkrenovatie	3
		Zonneboiler	2
		Sensibilisering	2

		Hernieuwbare energie	2
		Gebouwisolatie	2

8. Onderstaande tabel heeft een overzicht van de potentiële energiebesparing indien alle opgenomen maatregelen uit de energiescan ook effectief uitgevoerd worden.

Jaar aanvraag scan	**provincie patrimonium**	**# maatregelen**	**Energiebesparing absoluut (kWh/j)**	**Primaire energie-besparing (kWh primair/j)**	**Jaarlijkse energiebesparing (euro/j)**
2018	Antwerpen	2 522	78 273 230	119 064 263	4 416 363
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	757	26 161 019	46 816 483	2 007 389
	Limburg	150	7 123 451	9 247 893	411 915
	Oost-Vlaanderen	2 007	78 996 787	131 148 028	4 822 558
	Vlaams-Brabant	1 046	42 013 271	81 018 455	2 867 193
	West-Vlaanderen	1 573	49 623 972	70 455 857	2 994 855
	totaal 2018	**8 055**	**282 191 730**	**457 750 979**	**17 520 273**
2019	Antwerpen	264	12 818 719	22 620 617	985 939
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	113	5 489 873	10 181 096	372 544
	Limburg	93	2 161 696	4 675 455	187 993
	Oost-Vlaanderen	317	7 671 166	14 324 403	615 214
	Vlaams-Brabant	721	17 956 426	21 658 145	889 498
	West-Vlaanderen	120	5 322 367	6 421 232	285 185
	totaal 2019	**1 628**	**51 420 247**	**79 880 948**	**3 336 373**
	algemeen totaal	**9 683**	**333 611 977**	**537 631 927**	**20 856 646**

9. Zie vraag 8 (bovenstaande tabel)

10. Het overzicht van de maatregelen met een terugverdientijd minder dan 5 jaar biedt een duidelijk beeld van een grote hoeveelheid aan maatregelen die met een kleine investering een energiebesparing kunnen voorzien. Door middel van de energiescans wordt dit voor de voorzieningen overzichtelijk in kaart gebracht. In de feedback die we ontvangen van de koepels en de voorzieningen wordt dit positief geëvalueerd. We wensen dan ook de komende jaren onze zorgvoorzieningen verder op deze manier te ondersteunen door aanvragen voor energiescans te kunnen blijven toekennen.

    Bovenstaand overzicht biedt een gedetailleerd beeld van de investeringsnood. Om de klimaatdoelstellingen te halen, zal ook deze legislatuur geijverd worden voor de

nodige klimaatfondsmiddelen. Zodat we deze efficiënte tandem verder kunnen zetten, waarin de voorzieningen de maatregelen met een terugverdientijd minder dan 5 jaar voor hun rekening nemen en wij, vanuit de Vlaamse Overheid, hun ondersteunen in het uitvoeren van de maatregelen met een grotere terugverdientijd die daarenboven meestal ook een hogere CO2-reductie hebben. Door verschillende partners op het terrein krijgen we een positieve feedback over deze methodiek.

De betreffende energiescans omvatten momenteel slechts een kleine 10% van het Welzijnspatrimonium. De komende jaren zal verder ingezet worden op het bereiken van meer welzijnsvoorzieningen om samen met hun het traject naar de klimaatdoelstellingen 2050 te bewandelen.

Door een optimale ondersteuning te bieden, wordt gestreefd naar het maximaal ontzorgen van de zorgvoorzieningen. Door een goede samenwerking met de koepels en het Vlaams Energiebedrijf kan dat zo adequaat mogelijk gebeuren.